

Внутрішня рецензія як вид перекладознавчого аналізу

О. Р. Зубченко

Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів, Україна
Corresponding author. E-mail: okszubchenko@gmail.com

Paper received 25.03.17; Accepted for publication 28.03.17.

Анотація. Стаття характеризує перекладознавчу рецензію на основі внутрішніх рецензій на переклади американської прози (1960-80-ті). Зокрема автор описує роль, структуру та головні та факультативні мікротемати внутрішніх рецензій на переклад. Визначено, що вони носять проспективний характер та спрямовані на покращення якості перекладу.

Ключові слова: внутрішня перекладознавча рецензія, рецензія-рекомендація, переклад, мікротема, американська література

Вступ. Рецензія, а відповідно і внутрішня рецензія, належить до «периферійних» жанрів наукового стилю [6, с. 2]. Проте, поруч зі статтею, анотацією, оглядом, есе, літературними портретами, рецензія вважається одним з основних жанрів критики. За визначенням О. Галича *літературна критика* дає ідейно-естетичну оцінку творам письменників, визначає їхнє місце в літературному процесі доби і розкриває позитивні та негативні аспекти твору. Тобто рецензія подає аналіз або інтерпретацію певного мистецького або наукового твору чи явища [4, с. 25; 16, с. 11; 2, с. 12]. Внутрішня рецензія, як підвид рецензії, дає змогу заглянути «за лаштунки» видавництва, відкриває секрети підготовки тексту до друку.

Внутрішня видавнича рецензія не є загальновідомим явищем для звичайного читача, до прикладу, спогад Р. Роснянської про першу «зустріч» з внутрішньою рецензією, коли вона на початку 1970-х років робила перші спроби перекладу: «Редактор сказав мені, ніби вибачаючися, що на переклад є схвальна рецензія (він дав мені її почитати, мовляв, на руки видавати не можна, бо вона «внутрішня»). Не знаю, що саме він мав на увазі, кажучи таке, можливо, просто не хотів віддати, щоб у мене не було підстав вимагати друку через суд), але надрукувати новелу, принаймні зараз, не можна [...]» [15, с. 30]. Внутрішні рецензії зазвичай зберігаються у редакціях і з часом їх можуть передати в архів.

Короткий огляд публікацій за темою. Важкодоступність внутрішніх рецензій позначилася на науковому висвітленні цього критичного жанру. Існує чимало наукових розвідок про рецензію як журналістський жанр, критику перекладу та перекладознавчі рецензії. Зокрема І. Левчук досліджує структурно-семантичну організацію рецензій, Е. Набієва присвятила дисертацію лінгвістичним та прагматичним аспектам оціночності у жанрі рецензії, Т. Шмігер зосередив увагу на понятті перекладознавчої рецензії. А от внутрішня видавнича рецензія лише поверхнево представлена у перекладацькому науковому дискурсі, що зумовлює новизну нашого дослідження. Проблематика полягає у фактичній відсутності теоретичних напрацювань у сфері внутрішньої видавничої рецензії перекладацького контексту. **Мета** статті – визначити роль та характеристики внутрішньої видавничої рецензії у перекладацькому контексті.

Матеріали та методи. Матеріалом для дослідження стали внутрішні рецензії видавництва «Дніпро», «Всесвіт» та «Веселка», здебільшого пов'язані з перекладами американської прози, які нам вдалося відшукати у Центральному державному архіві-музеї літератури і мистецтва України (ЦДАМЛМ). Це рецензії на переклади, на підготовані до друку видання, на оригінальні твори (в яких ішлося про те чи варто видавництву замовляти переклад твору), редакційні висновки,

були також рецензії на метатексти (е.г. рецензію на післяслово «Хатини дядька Тома»), і навіть рецензія-огляд мови перекладацьких видань надрукованих видавництвами УРСР протягом 1968-1970 рр. Характер дослідження зумовив використання комплексної методики: архівний пошук, опис, систематизація, аналіз, порівняльний аналіз.

Результати та їх обговорення. Ми умовно поділили внутрішні видавничі рецензії на рецензії-рекомендації та перекладознавчі рецензії. Рецензії-рекомендації допомагали видавництву визначити, чи варто замовляти переклад твору чи ні, оскільки радше відображали формування рецепції американської літератури в українській літературній полісистемі 1960-80-х років, як от наприклад: «*«Юніон-Сквер» А. Гальпера, хоч і написаний на початку 40-х років, та зате залишається цінним і актуальним і в наші дні, по-скільки тогочасні обставини й проблеми – хай може у видозміненому вигляді – залишаються й понині, бо є типовими для капіталістичної системи, а зокрема для США. Тим то можна вважати рішення редакції «Всесвіту» надрукувати роман на сторінках журналу не тільки виправданим, ба й доречним* [12, с. 3]». А от в перекладознавчих рецензіях знаходимо оцінку якості перекладу, подекуди доволі критичний аналіз його слабких сторін та практичні рекомендації щодо покращення. Метою перекладознавчої рецензії є зіставлення перекладу з оригіналом, відповідно, як зазначає Т. Шмігер, «*видавнича рецензія подекуди була подібна до реєстру помилок, адже можна ще було внести правки в текст. Тому видавничі рецензії спрямовувалися на поліпшення стилістичного опрацювання перекладів* [17, с. 94]». В рецензіях на переклад здебільшого цитують невдалі варіанти перекладу та пропонують свій варіант речення чи словосполучення. Іноді, для наочності, порівняння та переконливості наводять цитати і з оригіналу.

Опираючись на поділ І. Левчук [5, с. 2] вважаємо, що внутрішня рецензія носить проспективний характер. Якщо вважати рецензію вторинним текстом [5, с. 2-3; 11, с. 11], то у випадку з рецензією на переклад, рецензент працює з двома текстами, тобто аналізує переклад, який є вторинним по відношенню до оригіналу художнього твору, але обов'язково крізь призму оригіналу – первинного твору.

Важливо зазначити, що внутрішня видавнича перекладацька рецензія базується на ретельному прочитанні перекладацького рукопису, на полях якого рецензент залишає багато коментарів (мовно-стилістичного характеру), значна частина яких, через жанрові обмеження, не згадуються в рецензії, проте є невід'ємною частиною критичного аналізу перекладу (*«Всі інші зауваження – на берегах рукопису, їх не так уже й багато. Можливо, деякі з них спірні. Перекладач, безперечно, знайде точні відповідники, які*

українською мовою звучатимуть природно. Тим більше, що стиль автора збережений, перекладач попрацював сумлінно, і він зможе виправити недогадки, про які йдеться в рецензії та на полях рукопису. І тоді переклад Є. Крижевича буде цілком придатним для видання [1, с. 9]». Тобто внутрішня рецензія на переклад є, фактично, сконденсованим критичним аналізом перекладу, котрий доповнюється коментарями у рукописі перекладу.

Автор рецензії, стверджує Е. Набієва, створює текст у такий спосіб, щоб реалізувати дві мети, а саме оцінити явище культури та вплинути на адресата [11, с. 7]. Науковець також зазначає, що цей жанр зумовлює п'ять настанов: інформувати (дати відповідь на запитання: хто, чому, де, коли), оцінювати на основі ієрархії цінностей рецензента, проаналізувавши рецензований твір – аргументувати оцінку, вплинути на адресата та рекламувати [11, с. 7, 24]. Внутрішня видавнича рецензія має лише двох адресатів – редакцію та перекладача. Обидва зацікавлені у підвищенні якості перекладу. Перекладач отримує можливість побачити свої огріхи, що безсумнівно сприяє розвитку його майстерності, а редакція дізнається, чи перекладений твір можна друкувати і який обсяг редакторської роботи необхідний для цього.

Досліджуючи жанр рецензії Е. Набієва [11, с. 7] наголошує, що оцінка є тексто- та жанро-утворюючою категорією для рецензій. Вона структурує текст рецензії, а відтак прослідковується на всіх текстових рівнях. Зазвичай виділяють два способи подачі оцінної інформації: паралельно та окремо з/від інформації про структуру та зміст рецензованої роботи [6, с. 7]». Здебільшого рецензіям на переклад властивий перший підхід, адже важливо оцінити кожен аспект перекладу. Окрім того, у висновках рецензії підсумовують всі викладені аргументи та оцінюють переклад як цілісну одиницю. Іноді загальну оцінку також подають перед головною частиною рецензії, тобто власне перед детальним аналізом тексту перекладу. У випадку з рецензіями-рекомендаціями домінує другий підхід, оскільки в центрі уваги стоїть зміст та художня цінність оригіналу.

Щодо функцій та завдань внутрішніх видавничих рецензій на переклад, то в одній зі своїх рецензій перекладач та редактор В. Митрофанов описує їх так: «Та хоч би який гарний був переклад, а головне завдання рецензента полягає все-таки в тому, щоб знайти в роботі перекладача якісь похибки, недоліки /а вони немінучі в будь-якій роботі/, вказати на них перекладачеві та редакторові і цим допомогти полішити і вдосконалити текст [8, с. 2]». Ця ж ідея простежується в рецензії В. Бойченка на роман Ф. Купера «Прерія» [1, с. 4]. З цих уривків робимо висновок, що головним завданням внутрішньої рецензії є покращення перекладу, а для цього велика увага в рецензіях звертається саме на недоліки перекладу аби перекладач/видавництво змогли їх виправити, щоб адекватно представити іноземного автора в новій літературній полісистемі та створити якісний продукт та, безперечно, підвищити культуру мови читачів та подарувати їм естетичне задоволення.

Внутрішня рецензія сьогодні не має усталеної структури. Проаналізувавши перекладознавчі рецензії Григорія Кочура, Т. Шмігер приходять до висновку, що «структура рецензій дуже варіювалася, тому важко реконструювати класичний взірць, якого дослідник строго дотримувався [17, с. 94]». Однак, дослідниці І. Левчук вдалося визначити обов'язкові та факультативні мікротемати. Проаналізувавши внутрішні рецензії на переклади американської прози 1960-80х

років, які зберігаються в ЦДАМЛІМ України, услід за І. Левчук [6, с. 1-2] ми визначили такі обов'язкові мікротемати: «Рецепція твору», «Труднощі перекладу», «Зауваги та рекомендації щодо перекладу», «Здобутки перекладача», «Висновок-рекомендація». Факультативні мікротемати здебільшого виділяли в рамках недоліків перекладу, аби наголосити на необхідності пошуку кращого варіанту перекладу. Наприклад, у рецензії В. Бойченка на переклад роману «Прерія» Ф. Купера, знаходимо декілька заголовків на початку абзацу: «Щодо побудови речень. / Кілька зауважень щодо вживання окремих слів. / Щодо подвоєння приголосних у словах іноземного походження. / Щодо імені «Елен Уейд». / Щодо слова «річка». [1, с. 7-9]». Як бачимо, автори рецензій часом самі виділяли мікротемати, проте у внутрішніх рецензіях це явище швидше спорадичне.

У вступній частині рецензенти пишуть про актуальність, місце письменника в світовій та радянській літературі, зазначають, чи вже існує переклад твору чи ні, і якщо так, то вказують, де був надрукований, чи перекладений твір російською мовою. Іноді подають короткий опис та аналіз змісту твору. Далі рецензент дає загальну оцінку перекладу, що підводить до основної частини.

В основній частині рецензії на переклад здебільшого описують недоліки, а саме конкретні мовно-стилістичні зауваження та аналізують інші недоліки. Типовою особливістю внутрішніх рецензій є те, що рецензенти завжди пропонують покращений варіант перекладу, іноді навіть декілька.

У висновку автор рецензії дає рекомендації щодо подальшого доопрацювання для редактора та перекладача і, звісно, остаточну, обґрунтовану оцінку якості перекладу.

Серед інших особливостей рецензій слід зазначити те, що описуючи недоліки перекладу, рецензенти у своїх роботах часом вдавалися до гумору та іронії [7, с. 11; 10, с. 4; 3, с. 176]. До прикладу, В. Коптілов, у одній зі своїх рецензій, виділяючи «перекладацькі курйози», жартував: «Мабуть, не варто наводити тут довгі списки мовних дивоглядів. Спинімося лише на кількох випадках. На стор. 22 подибуємо «авто», «схоже на мари» !?/. Автомобіль може бути схожий на мари не більше, ніж /уживаючи чеховського порівняння/ цвях на панахиду. «Здоровий, лискучий автомобіль» у Фолкнера нагадує... катафалк /<hearselike>/. Проте катафалк із марами має лише спільну функцію, але не зовнішність! Так можна й фрак жупаном перекласти [3, с. 176]».

Надзвичайно цінними вважаємо роздуми перекладознавчого характеру, які часто зустрічаються у рецензіях. Короткі теоретичні висновки знаходимо чи не в кожній рецензії [12, с. 14], [9, с. 1]. Ось, до прикладу, думки П. Соколовського на вічну тему «як потрібно перекладати»: «Заувага щодо творчого боку перекладу. Загальновідома істина, що перекладаються не слова, а думки. Даний переклад не назовеш перекладом слово-в-слово, але це явно і не переклад думка-в-думку. Щодо того, ким має бути перекладач прози – рабом, чи то суперником автора, думки розходяться, проте рецензент вважає, що в базатях відношеннях, а надто в мовних засобах, він, до певної міри суперник. Якщо він, творчо попрацювавши, яскравіше передасть автора, то це тільки його заслуга, а перекрутить, «творчо підлаштує» замість авторського /важкого для перекладу або й геть незрозумілого/ своє, то це вже, звісно, не творчість, а відсебеньки [12, с. 12]».

У внутрішніх рецензіях можна прослідкувати входження творів до української літературної полісистеми. Проте, спостерігаємо, що деякі відгуки рецензентів написані під впливом тогочасної панівної ідеології. Загалом, у період 1960-80-х років, переклади часто друкували у скороченому варіанті, вилучали деякі епізоди з цільового тексту. У внутрішніх рецензіях, здебільшого в рецензіях-рекомендаціях, можна знайти пояснення цьому «явищу», тобто власне рекомендації щодо перекладу. Ось уривок з рецензії (1982 р.) П. Шарандака на політичний детектив М. Кайдена «Деся опівночі»: «Такий напружений і цікавий зміст книги. Він спрямований на те, щоб показати, в яких злочинних руках у Сполучених Штатах перебуває атомна зброя. П'яниці, параноїки, карні злочинці й політичні авантюристи ладні будь-якої миті натиснути кнопку, аби тільки досягти своєї мети. [...] Книга не підлягає конвенції, отже її можна скорочувати й досягти гострої динамічності за рахунок вказаних та інших розділів, що дасть можливість журналові вмістити її в одному числі [13, с. 26]». Саме так і сталося і в 1984 р., цей твір, вмістившись на сторінках четвертого номеру, виходить у журналі «Всесвіт» у перекладі В. Хазіна. Схожі думки на тему «неконвенційних творів» знаходимо і в іншій рецензії (1982 р.) П. Шарандака на твір «Дублер» американського продюсера, режисера та лауреата «Оскара», Е. Казана [13, с. 29], в рецензії невідомого автора на переклад роману «Хрещений батько» М. Пюзо [14, с. 1] та інших.

Варто також зазначити, що до рецензентів не завжди дослухалися. Наприклад, В. Митрофанов написав рецензію на роман, котрий на той час недавно (1960 р.) вийшов та миттєво підкорив літературний світ Америки, Харпер Лі «Убити пересмішника». В ній автор, назвавши роман «безперечним надбанням прогресивної американської літератури», рекомендував книгу до перекладу: «Перекласти його на українську мову варто – це хороша, повноцінна в художньому відношенні книжка» [7, с. 3]. Рецензія датується 15 лютом 1963 року, а автор її тоді був завідувачем редакцією перекладної літератури видавництва «Молодь», для «Держлітвидаву України» (з 1964 р. – «Дніпро»). Проте, невідомо, чому «Держлітвидав України» не дослухався до рекомендації авторитетного рецензента і хоча «[р]ецензія була беззастережно позитивна, проте видання українською мовою чомусь відклали, як каже РУС, «у довгий ящик (див. т. I, стор. 305), – як тепер бачимо аж на 15 років [7, с. 4]». Можливо видавництво передумало видавати твір через те, що в 1963 р. вийшов російський переклад Нори Галь та Раїси Облонської. Український переклад Михайла Федоровича Харенка побачив світ аж у 1975 році в київському видавництві «Молодь», а не в «Дніпрі», як було заплановано на початку. Цікаво, що, якщо бути точним, через 12 років В. Митрофанову знову довелося

писати рецензію на роман Харпер Лі, проте цього разу він мав оцінити якість українського перекладу, а не художню вартість, як першого разу.

Нова рецензія В. Митрофанова датується 25 січня 1975 року і налічує 9 сторінок. В ній автор знову повертається до проблеми перекладу назви, власне розпочинає аналіз перекладу з цього аспекту; і якщо в першій рецензії автор висловив свою думку лише як пропозицію, то в другій – це вже наполеглива рекомендація: «Почну з самого початку – з назви. Мені здається принципово неправильним дослівний переклад «Убити пересмішника»: хоч-не-хоч, а в ньому є якийсь елемент заклик до дії (убий пересмішника). Тим-то в російському перекладі до назви додано ще три крапки, щоб показати незавершеність вислову. Та навряд чи це рятує становище. По англійському назва роману й справді передбачає продовження думки: убити пересмішника – гріх, невірвдженн жорстокість, – і хоч згодом у тексті це значення розкрито, англійському читачеві воно зрозуміле й без пояснень [...] Зважаючи на це, в отій першій рецензії, про яку згадано на початку, я й переклав назву роману Харпер (Гарпер?) Лі за змістом, ідучи, сказати б, від супротивного: «Не вбивай пересмішника», – і вважаю такий переклад правильним і на сьогодні. [7, с. 4-5]». Очевидно, офіційний редактор перекладу та сам перекладач частково прислухалися до рекомендації внутрішнього рецензента, проте вирішили слідувати за російським перекладом, додавши до заголовку три крапки (Гарпер Лі «Убити пересмішника...» / Г. Лі ; пер. з англ. М. Харенка. – К. : Молодь, 1975. – 272 с.). Ця ремарка В. Митрофанова ще раз підкреслює те, що прагматичний вплив на читача є важливим критерієм якісного перекладу, а також вказує на те, що рецензенти, видавництва, перекладачі зверталися до існуючих російських перекладів художньої літератури.

Висновки. Внутрішні рецензії на переклад є блискучим прикладом перекладознавчого аналізу, адже їх доручали писати досвідченим редакторам, перекладачам, літературознавцям, критикам. Уніфікованого зразка написання внутрішніх рецензій не існує, проте схематично їх можна зобразити так: стисла характеристика твору, декілька слів про письменника, загальне враження про переклад, перекладацькі (здебільшого мовно-стилістичні) хиби, рекомендації, висновки та додаток, у формі зауважень на сторінках перекладацького рукопису. Ключовою мікротемотою вважаємо «Зауваги та рекомендації щодо перекладу», оскільки саме ця тема спрямована на підвищення якості перекладу і відповідно займає найбільшу частину аналізу. Отже, внутрішні видавничі рецензії відіграють важливу роль у створенні перекладу, а також містять багато цікавої інформації, яка ще чекає на свого дослідника.

ЛІТЕРАТУРА

- Бойченко В. Рецензія на переклад роману Фенімора Купера «Прерія» / В. Бойченко // Купер Ф. Прерія. Роман : 10 липня 1980 р. – 13 січня 1981 р. – ЦДАМЛІМ України. – Ф. № 667, Оп. № 2, Спр. № 559. – 11 арк.
- Галич О. Теорія літератури : підручник / О. Галич, В. Назарець, С. Васильєв. – Київ : Либідь, 2006. – 488 с.
- Коптілов В. Рецензія № 102 на підготований до друку видавництвом «Дніпро» одномомник творів У. Фолкнера (романи «Старий», «Крадії» та оповідання) / В. Коптілов // Видавництво художньої літератури «Дніпро». Рецензії на твори і переклади. Том 3 (з № 80 по № 109). 1970 р. – ЦДАМЛІМ України. – Ф. № 730, Оп. № 1, Спр. № 1195. – Арк.171-179.
- Лаврик О. Основи журналістики : навчально-методичний посібник для студентів зі спеціальності «Журналістика». – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2008. – 73 с.
- Левчук І. Комунікативні ознаки рецензійного дискурсу / І. Левчук // Studia Ukrainica Posnaniensia / Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu ; redaktor naukowy Tetyana Kosmeda. - Zeszyt I. – Poznań, 2013. – S. 99-107.
- Левчук І. Типологія структурно-семантичної організації рецензій в українській і польській мовах / І. Левчук // Науковий вісник ВДУ. – Луцьк : Вежа, 2003. – №12. – С. 267-272.
- Митрофанов В. Рецензія на роман Харпер Лі «Убити пересмішника» Л, 1960. 2 варіанти / В. Митрофанов. – ЦДАМЛІМ України. – Ф. 1061. – Оп. № 1. – Спр. № 57. – 12 арк.

8. Митрофанов В. Рецензія на український переклад з англійської мови романів Ф. С. Фіцджеральда «Великий Гетсбі» і «Ніч лагідна» (Перекладач М. М. Пінчевський) / В. Митрофанов. – ЦДАМЛМ України. – Ф. 1061. – Оп. № 1. – Спр. № 31. – 6 арк.
9. Митрофанов В. Рецензія на український переклад з англійської мови роману Д. Ф. Купера «Слідопит» (розділи XXI-XXX). Перекладач невідомий / В. Митрофанов. – ЦДАМЛМ України. – Ф. 1061. – Оп. № 1. – Спр. № 24. – 6 арк.
10. Митрофанов В. Рецензія на український переклад з англійської мови роману А. Халпера «Перспектив над океаном» (Перекладач М. Е. Гаско) / В. Митрофанов. – ЦДАМЛМ України. – Ф. 1061. – Оп. № 1. – Спр. № 21. – 7 арк.
11. Набиева Е. Оцінюваність в жанрі рецензії: лінгвістический и прагматический аспекти: на матеріалі "Літературної газети" и регіональної парламентської газети "Тюменские известия" постсоветского периода 1993-1995 и 2003-2005 гг. : автореф. дис. на соискание ученой степени канд. фил. наук ; спец. 10.02.01 «Русский язык» / Набиева Елена Айбулатовна ; Тюменский государственный университет. – Тюмень, 2010. – 30 с.
12. Редакція журналу «Всесвіт». Рецензії на переклади творів зарубіжних авторів. 1969 р. – ЦДАМЛМ України. – Ф. № 806, Оп. № 3, Спр. № 15. – 17 арк.
13. Рецензії на твори зарубіжних авторів та їх переклади, 1982 р. [журнал «Всесвіт»]. – Ф. 806. – Оп. № 3. – Спр. № 103. – 31 арк.
14. Рецензія на переклад роману Маріо П'юзю «Хрещений батько» // Редакція журналу «Всесвіт»: Рецензії на твори зарубіжних авторів та їх переклади (1973 р.). – ЦДАМЛМ України. – Ф. № 806, Оп. № 3, Спр. № 29. – 21 арк.
15. Роснянська Р. Мої зустрічі з Є.Сверстюком / Р. Роснянська // Євген Сверстюк. Вибране. – Сучасність, Бібліотека Прологу і Сучасності, Ч 133, 1979. – С. 245–267.
16. Сушкова О. Методичні вказівки до практичних занять із курсу «Аналітичні жанри» для студентів 3-го курсу спеціальності «Журналістика» денної форми навчання / Укладач : ст. викладач О. Сушкова. – Суми : СумДУ, 2006. – 29 с.
17. Шмігер Т. Перекладознавчі рецензії Григорія Кочура / Т. Шмігер // Іноземна Філологія. – Вип. 127, Ч. 2. – С.94–97

REFERENCES

1. Boychenko V. Review of the novel by Fenimore Cooper *The Prairie* / V. Boychenko // Cooper F. *The Prairie*. Novel : July 10, 1980. – January 13 1981. – TsDAMLM of Ukraine. – Fund # 667, Description # 2, Case # 559. – 11 p.
2. Halych O. The Theory of Literature : Textbook / O. Halych, V. Nazarets, Ye. Valyslyev. – K. : Lybid, 2006. – 488 p.
3. Koptilov V. Review # 102 of the one volume edition of W. Faulkner's works (novels *The Old Man*, *The Reivers* and short stories) as prepared by the publishing house Dnipro. Reviews of original works and translations. V. 3 (from #80 till # 109). 1970. – TsDAMLM of Ukraine. – Fund # 730, Description # 1, Case # 1195. – P. 171-179.
4. Lavryk O. Journalism Foundations : Study Guide for Students Majoring in Journalism. – Kharkiv : KhNU named after V. N. Karazina, 2008. – 73 p.
5. Levchuk I. Communicative Characteristics of the Review Discourse / I. Levchuk // Studia Ukrainica Posnaniensia / Adam Mickiewicz University in Poznań ; editor Tetyana Kosmeda. – Zeszyt I. – Poznań, 2013. – P. 99-107.
6. Levchuk I. Typology of the Review's Structural-Semantic Organization in the Ukrainian and Polish Languages / I. Levchuk // Scientific Herald of the Volyn State University. – Lutsk : Vezha, 2003. – # 12. – P. 267-272.
7. Mytrophanov V. Review of the Novel *To Kill a Mockingbird* by Lee Harper, L, 1960. 2 variants / V. Mytrophanov. – TsDAMLM of Ukraine. – Fund # 1061. – Description # 1. – Case # 57. – 12 p.
8. Mytrophanov V. Review of the Ukrainian Translation from English of the Novels *The Great Gatsby* and *Tender is the Night* by F. S. Fitzgerald (Translator M. M. Pinchevskiy) / V. Mytrophanov. – TsDAMLM of Ukraine. – Fund # 1061. – Description # 1. – Case # 31. – 6 p.
9. Mytrophanov V. Review of the Ukrainian Translation from English of the Novel *The Pathfinder* by J. F. Cooper (chapters XXI-XXX). Unknown Translator / V. Mytrophanov. – TsDAMLM of Ukraine. – Fund # 1061. – Description # 1. – Case # 24. – 6 p.
10. Mytrophanov V. Review of the Ukrainian Translation from English of the Novel *Atlantic Avenue* by A. Halper (Translator M. E. Hasko) / V. Mytrophanov. – TsDAMLM of Ukraine. – Fund # 1061. – Description # 1. – Case # 21. – 7 p.
11. Nabieva E. Evaluativity in the Review Genre: Linguistic and Pragmatic Aspects on the basis of the Materials of the *Literary Newspaper* and Regional Parliamentarian Newspaper *Tyumen News* Published at the post-Soviet Period 1993-1995 and 2003-2005 : Dissertation to Gain the Candidate Degree in Philology ; speciality 10.02.01 *the Russian Language* / Nabieva Elena Aybulatovna ; Tyumen State University. – Tyumen, 2010. – 30 p.
12. Publishing House of the *Vsesvit* Journal. Reviews of the Translated Works of the Foreign Authors. 1969. – TsDAMLM of Ukraine. – Fund # 806, Description # 3, Case # 15. – 17 p.
13. Reviews of the Foreign Authors' Works and their Translations, 1982 [*Vsesvit* Journal]. – TsDAMLM of Ukraine. – Fund # 806, Description # 103, Case # 29. – 31 p.
14. Review of the Translated Novel *Godfather* by Mario Puzo // Publishing House of the *Vsesvit* Journal : Reviews of the Foreign Authors' Works and their Translations (1973). – TsDAMLM of Ukraine. – Fund # 806, Description # 3, Case # 29. – 21 p.
15. Rosnyanska R. My Meetings with Ye. Sverstyuk / R. Rosnyanska // Yevhen Sverstyuk. Selected. – Suchasnist, Library of Prologue and Modernity, Part 133, 1979. – P. 245–267
16. Sushkova O. Methodological Guidance for Workshops in Analytical Genres for the Full-time Third Year Students Majoring in Journalism / Compiled by Senior Lecturer O. Sushkova. – Sumy : Summy State University, 2006. – 29 p.
17. Shmiher T. Translation Reviews by Hryhoriy Kochur / T. Shmiher // *Inozemna Philologia*. – IS. 127, PT. 2. – P. 94-97

In-house Review as a Subtype of Translation Studies Analysis

O. R. Zubchenko

Abstract: The article characterizes the Translation Studies review on the basis of the in-house reviews for translations from the American prose (1960-80^{ies}). In particular, the author describes the role, structure as well as main and optional microtopics of the in-house translation reviews. It has been defined that they bear prospective character and aim to improve the quality of translation.

Keywords: in-house translation review, review-recommendation, translation, microtopic, American literature

Внутренняя рецензия как тип переводческого анализа

О. Р. Зубченко

Аннотация. Статья характеризует переводческую рецензию на основе внутренних рецензий на переводы из американской прозы (1960-80-е). В частности автор описывает роль, структуру, а также основные и факультативные микротемы внутренних переводческих рецензий. Определено, что им свойственный проспективный характер и что они должны улучшать качество перевода.

Ключевые слова: внутренняя переводческая рецензия, рецензия-рекомендация, перевод, микротемы, американская литература